

Lääkevienti oli tammi-elokuussa Suomen kemianteollisuuden kasvaja. Öljytuotteiden alentuneet hinnat yhdessä mittavan huoltoseisokin kanssa laskivat merkittävästi kemianteollisuuden kokonaisliikevaihtoa ja vientiä. Tuotannon määrä on kuitenkin pysynyt edellisvuoden tasolla, investointien odotetaan kasvavan ja kannattavuus arvioidaan hieman vuoden takaista paremmaksi. Suhdanneeriot ovat varovaisia.

Kemianteollisuuden liikevaihdon lasku loiventunut

Kemianteollisuuden liikevaihto laski tammi-elokuussa 17 % edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta samaan aikaan, kun koko tehdasteollisuuden liikevaihto väheni hieman yli 4 %.

Liikevaihdon lasku on kesästä alkaen hidastunut. Kesä-elokuussa kemianteollisuuden liikevaihto oli kuitenkin vielä 14 % vuodentakaista pienempi samaan aikaan kun koko tehdasteollisuuden liikevaihto laski 3,6 %.

Kemianteollisuuden kotimaan liikevaihto laski tammi-elokuussa 15 % edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta. Kokonaisuutena kemianteollisuuden vienti on yhä finanssikriisiä edeltävällä huipputasolla, mutta kotimaan liikevaihto on seurannut Suomen asiakasalojen heikkoa tilannetta ja laskenut lähes vuoden 2009 finanssikriisin pohjatasolle.

Lääketeollisuus ainut viennin kasvattaja

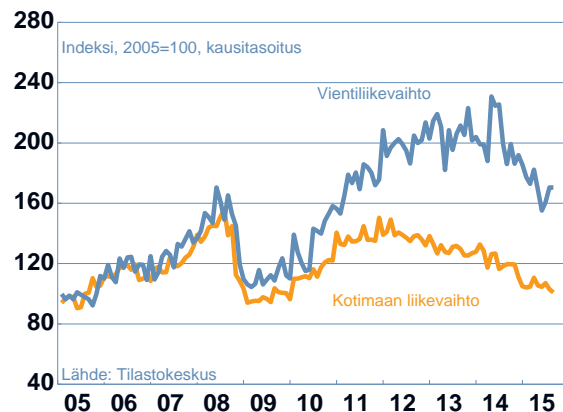
Kemianteollisuuden vienti laski tammi-elokuussa 22 % eli 1,7 miljardia euroa edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta. Öljytuotteiden osuus laskusta oli 1,5 miljardia eli lähes 90 % kokonaislaskusta. Ilman öljytuotteita kemianteollisuuden vienti laski 4,6 % samaan aikaan kun koko tehdasteollisuuden tavaravienti väheni 2,6 %.

Öljytuotteiden vienti laski tammi-elokuussa 43 %, peruskemian 6 % ja kumi- sekä muovituotteiden vienti 1 % edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta. Lääkkeiden vienti sen sijaan kasvoi 4 %.

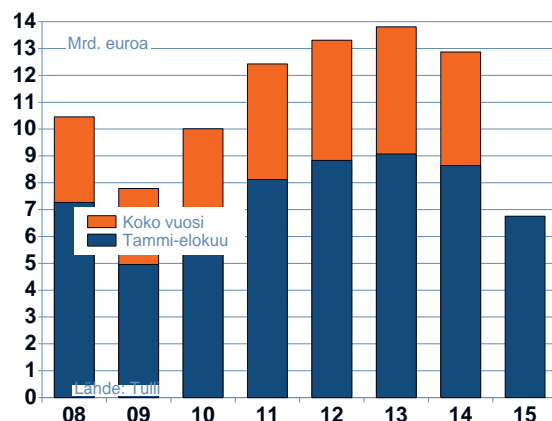
Kesä-elokuussa kemianteollisuuden vienti laski 18,1 % edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta samaan aikaan kun koko tehdasteollisuuden vienti laski 1,4 %. Viennin laskun loivenemisessä näkyy öljytuotteiden vientimäärien palautuminen alkukesän jalostamoseisokin jälkeen normaalitasolle.

4% Lääkeviennin kasvu

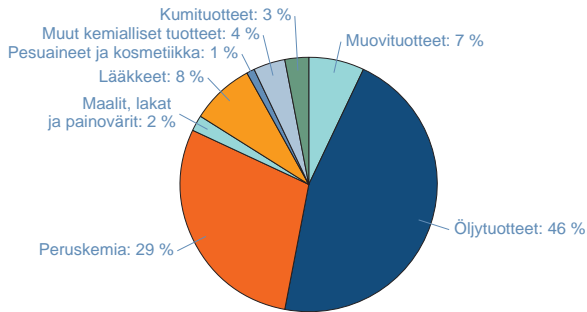
Kemianteollisuuden liikevaihto

Kemianteollisuuden tavaraviennin arvo

Kemianteollisuuden tavaraviennin jakauma 2014

Lähde: Tulli

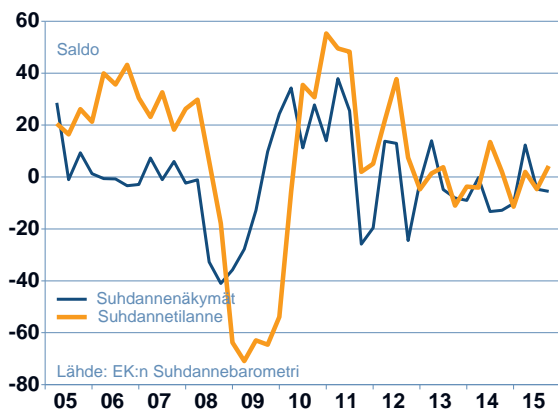
Suhdannearviot varovaisia

Kemianteollisuuden yritykset arvioivat suhdannetilanteen kohentuneen kesän lopulla ja syksyn alussa. EK:n lokakuussa suhdannetiedustelussa tämänhetkinen suhdannekuva oli vain lievästi tavanomaista parempi, saldoluku 5.

Lähikuukausien suhdannekehityksen ennakoidaan olevan hienoisesti laskevaa. Suhdannenäkymien saldoluku oli lokakuussa -6. Vastaajista 7 % odotti paranemista ja 13 % ennakoi heikkenemistä. Ennallaan suhdanteet säilynevät 80 %:lla yrityksistä.

Suhdannetiedustelun mukaan tuotantokapasiteettia on yleisesti vajaakäytössä. Kannattavuus arvioidaan hieman vuoden takaista paremmaksi, vaikka myyntihinnat laskivat hieman kolmannella vuosineljänneksellä.

Kemianteollisuuden suhdanteet

Peruskemian hinnat laskussa - lääkkeiden nousussa

Peruskemian tuottajahinnat ovat loivassa laskussa. Hinnat jäivät tammi-syyskuun aikana 1,3 % vuoden takaista alhaisemmiksi. Vuoden 2014 kolmanteen neljänteen verrattuna hinnat alenivat 1,8 %.

Kumi- ja muovituotteiden hinnat pysyivät lähes ennallaan kolmannella neljänneksellä, sillä hinnat heikkenivät vain 0,3 % vuoden takaisesta.

Lääkkeiden hintojen nousu on jatkunut alkusyksyn aikanakin. Kolmannella neljänneksellä hinnat olivat 5,3 % vuoden takaista korkeammalla. Koko alkuvuoden aikana hinnat ovat kohonneet 4 %.

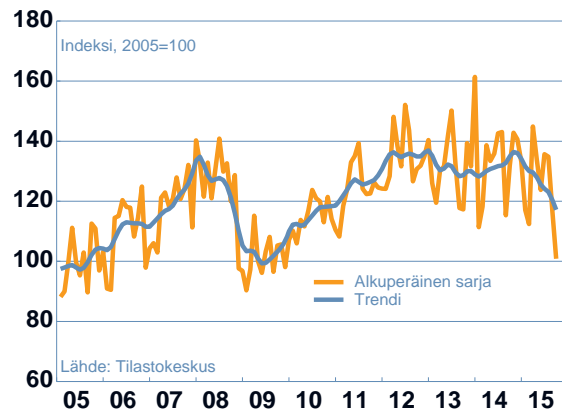
Tilaustilanne normaalia heikompi

Kemianteollisuuden tilauskirjat olivat EK:n lokakuussa tekemässä suhdannekyselyssä jonkin verran tavanomaista ohuemmat ja valmiiden tuotteiden varastot olivat nousseet normaalia täydemmiksi.

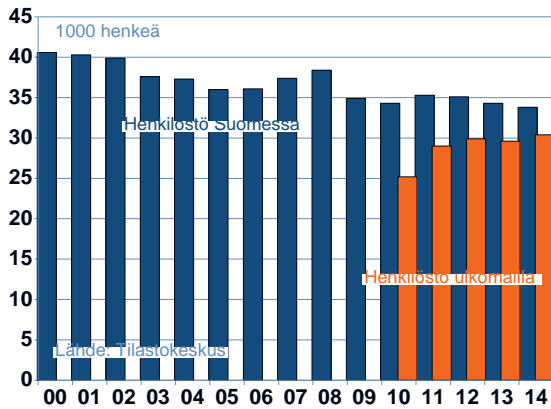
Tilastokeskuksen tilastoimien uusien tilauksien arvo väheni tammi-syyskuun aikana noin 4 % edellisen vuoden tammi-syyskuusta. Kolmannella neljänneksellä uudet tilaukset ovat supistuneet noin 10 % edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Voimakkaat kuukausitason vaihtelut ovat tyypillisiä uusille tilauksille, sillä arvoltaan suuriakaan uusia tilauksia ei jaeta pidemmälle ajanjaksolle, vaan ne kohdistetaan tilastoitavalle kuukaudelle sellaisenaan.

Kemianteollisuuden uudet tilaukset

Kemianteollisuuden henkilöstö

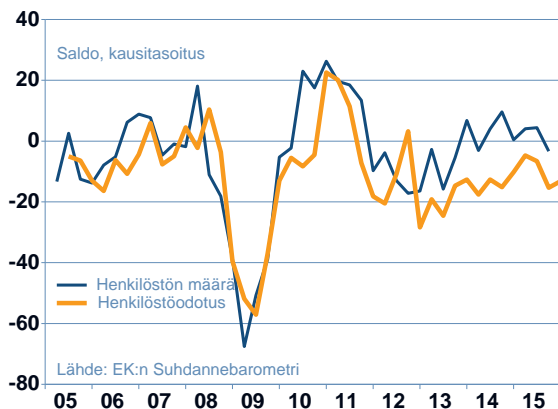

Henkilöstökehitys suhteellisen tasaista

Kemianteollisuus työllistää Suomessa suoraan 34 000 työntekijää. Suurimpia työllistäjiä ovat peruskemian tuotteita sekä kumi- ja muovituotteita valmistavat yritykset. Suomalaisten kemianteollisuuden yritysten ulkomaisissa tytäryhtiöissä on lisäksi hieman yli 30 000 työntekijää.

Työvoiman määrän arvioidaan EK:n Suhdannebarometrin mukaan supistuvan jonkin verran vuoden lopulla. Toteutunut kehitys on kuitenkin ollut jo jonkin aikaa odotuksia myönteisempää.

Kemianteollisuuden henkilöstö ja henkilöstöodotus

Palkkasumma hienoisessa kasvussa

Kemianteollisuuden palkkasumma eli maksettujen palkkojen yhteissumma nousi tammi-elokuussa 1,5 % edellisen vuoden vastaavasta ajanjaksosta. Vuoden 2015 kolmannella neljänneksellä palkkasumma nousi 1,3 %.

Palkansaajien ansiot nousivat ansiotasoindeksin mukaan vuoden 2015 toisella neljänneksellä 1,1 % edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta. Koko tehdasteollisuuden palkansaajien ansiot kohosivat toisella neljänneksellä likimain saman verran (1,2 %).

Tuotantovolyymit loivassa nousussa

Koko kemianteollisuuden tuotannon määrä pysyi tammi-syyskuun aikana edellisvuotisissa lukemissa. Tuotanto kasvoi kolmannella neljänneksellä prosentin verran edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

EK:n Suhdannebarometrin mukaan tuotanto-odotukset ovat varovaisen myönteiset ja tuotantomäärien ennakoidaan lisääntyvän hieman kuluvan vuoden lopussa ja ensi vuoden alussa.

Suomen talouskehitys heikkoa

Suomen bkt:n ennakoidaan pysyvän keskimäärin ennallaan kulvana vuonna. Ensi vuodelle odotetaan runsaan 1 %:n nousua, sillä vientikysynnän ennustetaan elpävän ja investointien arvioidaan kääntyvän kasvuun.

Keskeiset ennusteluvut

Valtiovarainministeriö (syyskuu 2015)

Vuosimuutos tai taso, %	2014*	2015**	2016**
EU:n bkt	1,6	2,0	2,0
Suomen bkt	-0,4	0,2	1,3
Vienti, määrä	-0,7	0,9	3,0
Yksityiset investoinnit	-3,9	-2,0	6,4
Yksityinen kulutus	0,5	1,0	0,8
Kuluttajahinnat	1,0	-0,1	1,1
Ansiotasoindeksi	1,4	1,1	1,2
Työttömyysaste, %	8,7	9,6	9,4

Myönteisiä investointitiedotuksia

Kemianteollisuuden yritykset tekivät viime vuonna Suomessa lähes miljardin investoinnit. Koko 2000-luvulla investoinnit ovat pääsääntöisesti vastanneet pääoman kulumista, mutta viime vuonna tästä jäätii hieman jälkeen.

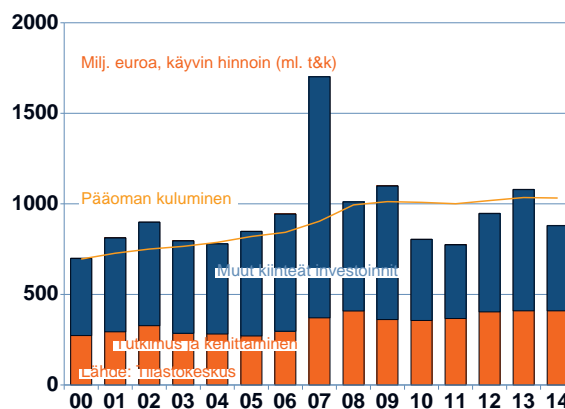
Kemianteollisuudessa on tänä vuonna useita merkittäviä investointiprojekteja ja kiinteät investoinnit kasvavat EK:n investointitiedustelun mukaan vuonna 2015 runsaalla neljäsosalla. Myös tutkimus- ja kehittämismenoihin suunnitellaan lähes 7 prosentin nousua. Tehdasteollisuuden investoinneista 15 % tehdään kemianteollisuudessa.

EU:n peruskemian tuotanto lähes ennallaan

Euroopan kemianteollisuuden suurimman alan, peruskemian tuotantomäärät pysyivät kolmannella vuosineljänneksellä ennallaan.

Muiden kemianteollisuuden alojen tuotanto on kasvussa. Kumituotteiden valmistus kasvoi 1,3 %. Muovituotteiden tuotanto lisääntyi 2,1 % ja öljytuotteiden tuotanto lisääntyi 3,4 %. Lääkkeiden valmistuksen tuotannon kasvu kiihtyi 6,6 %:iin kolmannella neljänneksellä.

Kemianteollisuuden investoinnit

EU:n peruskemian luottamus normaalia parempi

EU:n peruskemian luottamusindikaattori aleni elo-syyskuussa, mutta luottamus palautui lievästi lokakuussa. Suhdannetilanne on edelleen hieman pitkän aikavälin keskiarvoa korkeammalla.

Tuotannon ennakoidaan lisääntyvän jonkin verran loppuvuoden aikana. Tilauskannat olivat lokakuussa lievästi pitkän aikavälin keskiarvoa niukemmat. Valmiiden tuotteiden varastot ovat lähellä pitkän aikavälin keskiarvoa.

Kemia - osa hyvää elämää

Kemianteollisuus on yksi suurimmista teollisuuden toimialoista Suomessa. Merkittävä osa tuotannosta menee vientiin joko suoraan tai vientituotteisiin käytettynä raaka- ja tarveaineina. Vastaavasti tuodaan sekä tuotannon raaka-aineita että erikoistuotteita.

Kemianteollisuudeksi luokitellaan Suomessa

- Öljy-, kaasu- ja petrokemian teollisuus
- Kemian perusteollisuus
- Kemian tuoteteollisuuden eri toimialat: lääketeollisuus, muovi- ja kumiteollisuus, kosmetiikka ja pesuaineet, maaliteollisuus

Kemianteollisuuden talouskatsaus on laadittu yhteistyössä EK:n ekonomistien kanssa. Teksti perustuu 18.11.2015 käytössä olleisiin tietoihin.

Lisätietoja

Viestintäjohtaja Susanna Aaltonen
Kemianteollisuus ry
susanna.aaltonen@kemianteollisuus.fi
GSM 040 593 4221

Toimitusjohtaja Timo Leppä
Kemianteollisuus ry
timo.leppa@kemianteollisuus.fi
GSM 050 301 6800

Ekonomisti Jouko Kangasniemi
Elinkeinoelämän keskusliitto
jouko.kangasniemi@ek.fi
Puh 09 4202 2608

Kemianteollisuus ry

Eteläranta 10 PL 4, 00131 Helsinki
kemianteollisuus.fi
Twitter: @kemianteollisuus